

SCI-CONF.COM.UA

MODERN RESEARCH IN SCIENCE AND EDUCATION

**PROCEEDINGS OF IX INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 2-4, 2024**

**CHICAGO
2024**

MODERN RESEARCH IN SCIENCE AND EDUCATION

Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference

Chicago, USA

2-4 May 2024

Chicago, USA

2024

UDC 001.1

The 9th International scientific and practical conference “Modern research in science and education” (May 2-4, 2024) BoScience Publisher, Chicago, USA. 2024. 874 p.

ISBN 978-1-73981-123-5

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern research in science and education. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Chicago, USA. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ix-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-research-in-science-and-education-2-4-05-2024-chikago-ssha-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: chicago@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 BoScience Publisher ®

©2024 Authors of the articles

71.	Кашуба О. М., Кравчук Т. О., Навольська Г. І., Хома В. С.	411
	РОЛЬ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ: АНАЛІЗ ВАЖЛИВИХ ЧИННИКІВ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ВОЛОДІННЯ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ	
72.	Кишакевич С. В., Стець Г. В.	422
	ФОРМУВАННЯ СПІВОЧИХ НАВИЧОК ЗА МЕТОДИКОЮ СЕМА УЕСТА	
73.	Кононець Н. В., Нестуля С. І.	430
	ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЯ ЗМІСТУ ЛІДЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОСВІТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ	
74.	Корольова Н. Ю., Тільна Ю. П.	436
	ВАЖЛИВІСТЬ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ГАЛУЗІ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
75.	Кузнєцова О. Я.	441
	МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ З ФІЗИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	
76.	Лабош К. Я.	445
	ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ НА ОСВІТНІ ІНІЦІАТИВИ РОМІВ У СЛОВАЦЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ	
77.	Лалак Н. В., Сідор Ю. І.	449
	ІНДИВІДУАЛЬНІ ОСВІТНІ ТРАЄКТОРІЇ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	
78.	Мокроменко О. В.	454
	СТАНОВЛЕННЯ ЕЛЕМЕНТАРНОЇ ОСВІТИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ У ПЕРШІЙ ТРЕТИНІ ХІХ СТ.	
79.	Ніколенко Л. М., Чаус В. А.	463
	STEM-ПІДХІД У НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	
80.	Охота І. В., Дзізінська О. В.	467
	ВИХОВНЕ СЕРЕДОВИЩЕ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
81.	Саєвич О. В.	478
	ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОГО СЕРЕДОВИЩА У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ	
82.	Степанюк А. В., Плішка А. В.	481
	АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ ЗАСОБОМ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ	
83.	Шаліяна І. В., Бородата І. Є.	488
	ФОРМУВАННЯ ПРАВИЛЬНОЇ ПОСТАВИ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	

УДК 378.016:81'243

**РОЛЬ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ФОРМУВАННІ
ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ: АНАЛІЗ
ВАЖЛИВИХ ЧИННИКІВ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ВОЛОДІННЯ
ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ**

Кашуба Олександра Михайлівна,

к. пед. н., доцент

Кравчук Тетяна Олександрівна,

к. філ. н., доцент

Навольська Галина Іванівна,

к. пед. н., доцент

Хома Вікторія Степанівна,

студентка першого курсу
факультету філології і журналістики
Тернопільський національний
педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна

Анотація. Автори розглядають міжкультурну комунікацію як одну зі сходинок успішної професійної діяльності майбутніх спеціалістів і наводять основні фактори, які є дуже важливими в цьому плані. Також автори аналізують особливості мов у сучасному світі та володіння і знання іноземних мов, які безпосередньо пов'язані з культурою кожного народу.

Ключові слова: міжкультурна комунікація, мова, культура, професійне спілкування, іноземні мови.

У сучасному світі глобалізація та технологічний розвиток призвели до розвитку міжнародних відносин у всіх сферах життя. Цей процес позначається і на професійній діяльності, яка все більше потребує взаємодії з представниками інших культур. У цьому контексті міжкультурне спілкування стає важливим кроком до успішної професійної діяльності. У цій статті ми розглянемо, чому міжкультурна комунікація важлива для професійної діяльності в сучасному

світі та які навички необхідно розвивати для її успішної реалізації.

Міжкультурні обміни відкривають нові можливості для професійного розвитку. Адже ті, хто вміють взаємодіяти з представниками інших культур, легше знаходять нові можливості для співпраці, розширення бізнесу та виходу на міжнародні ринки. Вони можуть стати більш привабливими для роботодавців і отримати доступ до можливостей працевлаштування в різних країнах і компаніях. Розвиток кар'єри є невід'ємною частиною успішної кар'єри в сучасному світі. У зв'язку зі швидкими змінами в бізнес-середовищі та прогресом технологій, як ніколи важливо постійно вдосконалювати свої навички та здібності. Важливо розглянути ключові аспекти розширення можливостей розвитку кар'єри та визначити стратегії, які допоможуть досягти нових висот у вашій кар'єрі [1, с. 134].

Однією з найважливіших складових життя людини є спілкування. У широкому сенсі це поняття охоплює більше, ніж просто обмін інформацією між людьми. До неї належать канали передачі та прийому інформації, включаючи машини, обладнання, штучний інтелект, комп'ютерні мережі та програми, культурні символи, космічну реальність тощо. Незважаючи на постійні зміни в суспільстві та природі, суть людської взаємодії ніколи не змінювалася: це обмін ідеями, інформацією та результатами взаєморозуміння та гармонії стосунків у всіх сферах і рівнях людського буття. Проте форми, засоби і способи взаємодії людей постійно змінюються.

У міру зростання глобалізації, розширення міжнародних взаємодій і інтернаціоналізації суспільства в цілому змінюється характер спілкування. Знання іноземних мов необхідне для встановлення ділових і дружніх контактів з представниками інших країн. Однак цього недостатньо, незнання власних національно-культурних особливостей є серйозною перешкодою для спілкування з іноземцями.

Культурні моделі поведінки штучно прищеплюються людям під час їх зростання в певному соціальному середовищі. Вона починає діяти, оцінювати дійсність, хоч і по-своєму, але загалом у межах «записаної» в її підсвідомості

культурної програми, яка об'єднує спільноту. Спілкування є найважливішою частиною цієї процедури, яка настільки глибоко проникає в повсякденне життя, що людина не помічає, як вона сама дотримується «запрограмованих» норм і правил спілкування і поведінки.

Виникнення міжкультурної комунікації, як і більшості наук, було зумовлено потребами суспільства. Її реальний масштаб сягає давніх часів, коли людям доводилося встановлювати різноманітні контакти з іноземцями, що вимагало толерантності та певного розуміння міжкультурних відмінностей. З виникненням дипломатичних відносин інформація про національно-культурну самобутність різних країн стала невід'ємною частиною професійної міжнародної діяльності.

Успішне міжкультурне спілкування залежить не лише від знання мови та національної ідентичності. Мова є лише необхідною передумовою спілкування, а його важливою функцією є почуття стилю, тобто атмосфера спілкування, притаманна певній культурі. Що ще важливіше, це стосується відчуття стилю спілкування. Перш за все, це необхідно для експертів із соціальних комунікацій, журналістів, експертів зі зв'язків з громадськістю, бізнесменів, перекладачів, працівників туризму тощо для розуміння притаманних комунікаційних характеристик і навіть стилів спілкування спільнот у різних країнах. Знання того, що представники різних національних культур по-різному сприймають завдання спілкування та по-різному читають/декодуєть повідомлення під час спілкування, може запобігти багатьом ситуативним непорозумінням, заснованим на міжнаціональних відмінностях [2, с. 289].

Міжкультурна комунікація є важливим аспектом, який визначає взаємодію між індивідами різних культурних і мовних груп. Перш ніж досліджувати його роль у професійній діяльності, важливо зрозуміти основні концепції та принципи, що лежать в його основі. Міжкультурна комунікація – процес обміну інформацією та взаєморозуміння між представниками різних культур, включаючи сприйняття, інтерпретацію та реакцію на поведінку інших. Цей процес відбувається, коли існують культурні відмінності в мові, значенні,

вираженні та взаємодії.

Одним із ключових елементів є різноманітність голосів. Відмінності у сприйнятті часу, простору та способу вираження емоцій можуть істотно вплинути на сприйняття повідомлень. Крім того, культурні стереотипи та уявлення про «нормальні» форми взаємодії можуть спричинити непорозуміння та конфлікти. Важливо враховувати культурний контекст у всіх аспектах спілкування. Визначення наміру, правильна інтерпретація жестів і міміки, тонкощі у вживанні слів — усе це може відрізнятись в різних культурах.

Мова є ключовим засобом спілкування, але важливо розуміти, що одне й те саме слово може мати різне значення в різних культурах. Культурні нюанси мови можуть призвести до непорозумінь, що робить вивчення та розуміння цього аспекту важливим фактором успішної міжкультурної комунікації.

Однією з найважливіших стратегій професійного розвитку є безперервне навчання. Швидке засвоєння нових знань, вивчення сучасних технологій і вдосконалення наявних навичок стають запорукою впровадження інновацій у сферу діяльності. Активна участь у професійних курсах і семінарах – це ефективний спосіб розширити свої знання та взяти участь в дискусіях навколо ключових тем у вашій галузі. Вони не тільки допомагають підтримувати ваше повідомлення в актуальному стані, але й створюють цінну мережу професійних контактів.

Участь у програмах наставництва може значно сприяти кар'єрному росту. Досвідчені колеги можуть поділитися своїми знаннями, дати поради та допомогти розвинути ключові навички. Участь у різноманітних проектах та завданнях дозволяє отримати новий досвід та навички. Відвідування подій і конференцій створює чудові можливості для встановлення зв'язків і обміну досвідом. Ефективна комунікація, лідерські якості, командна робота є важливими аспектами, які значною мірою сприяють успіху кожного експерта. Освоєння нових програм, мов програмування або використання сучасних засобів дозволяє залишатися конкурентоспроможним на ринку праці [3, с. 173].

Розширення кар'єрних можливостей – це активний процес, який вимагає

від професіоналів відданості, самомотивації та готовності до постійного вдосконалення. Поєднання навчання, практики та взаємодії з працівниками створює основу для успішної кар'єри в сучасному динамічному світі.

Міжкультурне спілкування допомагає уникнути конфліктів у професійних стосунках. Розуміння культурних особливостей і нюансів може допомогти покращити співпрацю з колегами, клієнтами та партнерами в інших країнах. Це робить командну роботу більш ефективною та сприяє розвитку позитивних стосунків. Уміння взаємодіяти з іншими, будувати ефективні комунікаційні мости та розвивати позитивні стосунки є важливими аспектами досягнення гармонії у вашому особистому та професійному житті.

Одним із найважливіших компонентів успішного спілкування є активне слухання. Вміння слухати інших і висловлювати розуміння, не перебиваючи, є ключовим фактором для підвищення взаєморозуміння та підтримки у стосунках. Важливо вміти акцентувати увагу на позитивних характеристиках свого співрозмовника. Ви повинні визнати його сильні сторони та досягнення, а не зосереджуватися на його недоліках. Це може стимулювати позитивні емоції та сприяти покращенню стосунків.

Визнання успіхів інших і активна підтримка їхнього розвитку може значно покращити ваші стосунки. Взаємна підтримка, командна робота та розуміння можуть значно підвищити моральний дух та ефективність команди. Для покращення стосунків потрібна усвідомленість, терпіння та бажання працювати над собою. У вашому особистому чи професійному житті ключем до покращення може бути пошук можливостей для покращення стосунків.

Міжкультурне спілкування в професійному середовищі стикається з такими труднощами, як мовні бар'єри, культурні відмінності, тиск, незрозуміння жестів тощо, що впливає на ефективність роботи. Ось чому важливо розвивати навички міжкультурного спілкування та вчитися розуміти та поважати різноманітність, щоб збільшити переваги та зменшити можливі негативні наслідки. Збалансоване використання різноманітності може призвести до більш інклюзивного та ефективного професійного середовища.

Сьогодні вивчення питань міжкультурної комунікації тісно пов'язане з вивченням іноземних мов. Основним завданням навчання є засвоєння мови як практичного засобу спілкування [4, с. 307]. У цьому контексті актуальним є аналіз змісту, форм і методів навчання іноземної мови, необхідного для підготовки компетентних фахівців для взаємодії з представниками інших культур у професійній діяльності.

Гуманітарні предмети є одним із важливих аспектів підготовки спеціаліста, важливою складовою якого є вивчення іноземних мов, передбачених навчальним планом. Іноземні мови є важливою передумовою успішної діяльності експертів. Без володіння іноземною мовою неможливо стати конкурентоспроможним фахівцем, здатним до професійного спілкування. У сучасному світі іноземні мови часто є ключовими навичками для успіху в кар'єрі та конкурентоспроможності на ринку праці. Бізнес сьогодні часто носить міжнародний характер. Компанії працюють з партнерами, клієнтами та колегами з різних країн. Володіння іноземною мовою сприяє взаєморозумінню та сприяє ефективній комунікації. Багато роботодавців вважають знання іноземних мов важливою перевагою при підборі кандидатів. Це може надати нові можливості для роботи в міжнародних компаніях або участі в проектах, які потребують міжнародного обміну.

Уміння ефективно спілкуватися з колегами, клієнтами та партнерами з різних культур може підвищити ваш професіоналізм. Це особливо важливо, коли потрібно вирішувати складні завдання або укладати великі угоди. Вивчення іноземної мови дає вам доступ до нових ідей, ресурсів і можливостей розвитку кар'єри. Ви можете відвідувати міжнародні конференції, семінари та інші заходи, щоб розширити свої знання. Вивчення іноземної мови часто передбачає збагачення культурою та традиціями інших країн. Це допомагає отримати глибше розуміння світу, підвищує культурну обізнаність і робить вас більш адаптованими до ситуацій.

Спілкування за певних умов, у яких комунікативні здібності учасників відрізняються від культурно зумовлених традицій, називається міжкультурною

комунікацією. Комунікативна компетентність характеризується знанням символічних систем і використанням правил їх функціонування, а також принципів комунікативної взаємодії, які використовуються в процесі спілкування. Міжкультурна комунікація визначається використанням учасниками під час прямого контакту певних мовних варіантів і стратегій, які відрізняються від тих, які вони використовують для спілкування в межах своєї власної культури. [5, с. 110].

Тому мова є невід'ємною частиною культурного коду, який несе не лише звукові символи та граматичні структури, а й несе на собі відбиток людської природи. У міжкультурній комунікації це не лише засіб передачі інформації, а й ключ до розуміння культурно-історичного фону. Кожна мова відображає унікальність свого народу, традицій, вірувань і способів мислення. За допомогою мови ми не лише передаємо слова, але й отримуємо глибше розуміння культурних нюансів, які визначають наш погляд на світ.

Зокрема, мова стає вирішальним критерієм виявлення культурних особливостей. Подача, тон і значення слів у конкретному соціальному контексті відкривають нам не лише фонетичні характеристики, але й глибину культурного досвіду. У міжнародних відносинах мова є не лише засобом спілкування, а й ключем взаєморозуміння. Якщо ми зрозуміємо, що мова — це не просто набір слів, а втілення душі нації, тоді ми зможемо краще оцінити цінність і внесок кожної культури у світову спадщину. Мова набуває особливого значення в контексті національного менталітету. Він несе в собі традиції, історію та колективний досвід поколінь. Тому кожна мова є не лише засобом спілкування, а й живим культурним образом, який впливає на міжнародну спільноту.

Мова в міжкультурній комунікації служить не лише словниковим запасом, а й вікном у світ культурних особливостей. Його роль важлива, оскільки він не тільки сприяє обміну інформацією, але й допомагає народам жити в злагоді, відкриває нам багатство та унікальність кожної культури, допомагає зберегти національну ідентичність.

Мова – це не лише засіб спілкування, а й ключ до розуміння інших культур. Знання мови іншої країни відкриває двері в неймовірний світ міжкультурного спілкування та взаєморозуміння. Це особливо важливо в епоху глобалізації, коли взаємодія між представниками різних етнічних груп і країн стала не тільки необхідністю, але й реальністю, в якій ми живемо. Вивчення іншої мови – це перш за все спосіб збагатити свій світогляд. Кожна мова несе в собі унікальну культуру, традицію та спосіб мислення. Коли ми опануємо знання іноземної мови, ми маємо можливість побачити світ очима іншої цивілізації, що відкриває нові перспективи та можливості [5, с. 112].

Звичайно, вивчення мови стає ключовим елементом спілкування. Здатність володіти іншою мовою відкриває двері для дружби, партнерства та співпраці. Коли ми намагаємося зрозуміти та висловити свої думки іншою мовою, ми демонструємо повагу до культури іншого народу, що є основою продуктивної міжнародної взаємодії. Слід також зазначити, що знання мови іншої країни є невід'ємною частиною успішного спілкування в кожній професійній сфері. У сучасному світі багато професій вимагають роботи з колегами, клієнтами та партнерами з інших країн. Оволодіння мовою може відкрити нові ринки, ресурси та можливості для розвитку бізнесу та кар'єри.

Тому вивчення мов інших етнічних груп є не лише освітнім актом, а й стратегічним кроком до гармонійного взаєморозуміння та співпраці між різними культурами. Це інвестиція у ваш особистий і професійний розвиток, яка розкриває перед нами багатство різноманітності та сприяє відкритому та взаємовигідному світу.

Водночас вивчення мови та оволодіння мовою – це два різні аспекти, які взаємодіють і доповнюють один одного в нашому житті. Коли ми говоримо про «знання» мови, то маємо на увазі теоретичні аспекти — граматичні правила, словниковий запас, правильну вимову. Це, звичайно, важливо, оскільки визначає базовий рівень розуміння та конструктивного вираження ідей. З іншого боку, оволодіння мовою включає не лише технічні аспекти, а й уміння

застосовувати ці знання в реальних ситуаціях. Це вміння ефективно спілкуватися, враховуючи не лише мовні аспекти, а й культурні відмінності, емоційні відтінки та інші нюанси, які впливають на взаєморозуміння.

Оволодіння мовою спільноти – це більше, ніж просто запам'ятовування слів і фраз. Йдеться про враження та налаштування на нюанси, які роблять мову живою та виразною. Знати мову іншої спільноти означає вміти відчувати її ритми та висловлюватися так, щоб це було зрозуміло та прийнято.

Знання та володіння мовою стають ключовими елементами взаємодії у всіх сферах життя. Це дозволяє не тільки обмінюватися інформацією, але й поглиблює культурне розуміння світу, будує міцні стосунки та вирішує конфлікти. Тому знання мови є фундаментальним, а опанування ним відкриває двері до взаєморозуміння та взаємовигідної співпраці.

Успішне професійне спілкування передбачає не тільки знання мови, але й враховує особливості команди, яка спілкується. Таким чином, воно стає невід'ємною частиною корпоративної культури, відображаючи характеристики та цінності цього професійного середовища. Важливим аспектом є здатність адаптуватися до змін у професійному середовищі, оскільки такі фактори, як технологічний прогрес і ринкова трансформація, впливатимуть на структуру та засоби спілкування в конкретних сферах.

Тому професійне спілкування є не лише засобом передачі повідомлень, а й важливою частиною професійного середовища, що сприяє ефективній взаємодії між учасниками, підвищенню продуктивності та побудові добрих стосунків. Розуміння та врахування особливостей цього стилю спілкування стало ключовим елементом успішної кар'єри та розвитку в сучасному світі.

Подорожі різними країнами вимагають від експертів не тільки високого рівня професійних знань, але й уміння працювати в різних культурних умовах. Ця здатність враховувати та розуміти культурні відмінності необхідна для успішного ведення бізнесу та побудови взаємовигідних відносин. Кожна країна має свої унікальні традиції, особливості спілкування та норми ділового етикету.

Успішні професіонали повинні вміти враховувати ці відмінності, щоб уникнути непорозумінь і залишити позитивне враження при спілкуванні з представниками різних культур.

Однією з ключових навичок є чутливість до нюансів мови та жестів, які можуть по-різному інтерпретуватися в різних культурах. Наприклад, в одній країні певний жест може виражати повагу, а в іншій – образливий. Успіх у іноземних ділових відносинах також вимагає здатності адаптуватися до місцевих стандартів управління та прийняття рішень. Культурні особливості впливають на стилі лідерства, методи вирішення конфліктів і загальну організаційну динаміку.

Загалом, вміння розуміти та поважати культурний контекст є не лише ключовим для успішного ведення бізнесу в глобалізованому світі, а й визначає високопрофесійну культуру людини. Це забезпечує взаєморозуміння та допомагає будувати відносини на основі взаємної поваги та взаємної вигоди у світі, де культурне розмаїття стає невід’ємною частиною ділового середовища.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Галицька М.М. Мовленнєвий етикет як елемент культури іншомовного спілкування менеджерів туризму // Іноземні мови в навчальних закладах. Науково-методичний журнал. — 2004. — №3. — С. 134–140.

2. Кашуба О.М. Кравчук Т.О, Навольська Г.І. Кашуба Т.І. Використання сучасних технологій у системі дистанційного навчання при вивченні іноземних мов. - // Current trends using mineral fertilizers. Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference. “Modern education using the latest technologies” (January 17 - 20, 2023) Lisbon, Portugal. 2023. Pp. 287-293

3. Нежива О. М. Міжкультурна комунікація як один із кроків успішної професійної діяльності // Стратегії міжкультурної комунікації в мовній освіті сучасного ВНЗ (Електронний ресурс): зб. матеріалів Міжнар.наук.-практ. конф. м. Київ (21березня 2017 р.). – К.: КНЕУ, 2017. - 173-175

4. Кашуба О.М. Кравчук Т.О, Навольська Г.І. Кашуба Т.І.

Дистанційне навчання і викладання іноземних мов: підходи і можливі проблеми. - // Current trends in the development of modern scientific thought. Proceedings of the I International Scientific and Practical Conference. Haifa, Israel. 2022. Pp. 305-312

5. М'язова І.Ю. Особливості тлумачення поняття «міжкультурна комунікація» // Філософські проблеми гуманітарних наук. — 2006. — №8. — С. 108–113.